

Acció Cooperatista

Redacció: } Pelai. 7 • Tel. 17374
Administració: }

Organ de la Federació de Cooperatives de Catalunya

**La cooperació--al menys
la cooperació de consum--
es tant eminentment del
domini de la dona, que
hom s'extranya de que ella
no l'hagi inventat.**

Mme. TREUB

La Unió de Cooperadors de Barcelona, en el seu segon aniversari

Aquests dies s'acompleix el 2.ª aniversari de la constitució de la U. C. B. Hem cregut que era una bona avinentesa per a fer un recull documental de la primera cooperativa de desenvolupament que compta la nostra organització a Catalunya. Veurem si logrem situar en el seu terme just la importància assolida per una obra de tanta envergadura, poc compresa per uns i tan criticada per altres.

La Unió no ha estat pas filla de les circumstàncies, però sí impulsada per elles, que no és pas el mateix.

Abans del 19 de juliol del 1936, era anhel propi dels militants més destacats de les cooperatives barcelonines que la fusió es tenia de fer. Aquesta era sentida i la vida de les pròpies entitats la reclamava. Mancava el procediment i no l'encertava ningú. La seva conseqüència; els fets revolucionaris. El dilema estava en el seu viu roig: o renovar-se o morir. Fou una resolució de seny i de sentit comú. I ara, mireu-la, després de dos anys de bregar entre la força del destí.

Organització

De l'organització de la Unió se'n pot admetre la seva crítica solament a manca del seu coneixement. És original per la seva estructura orgànica, bastant similar a altres organitzacions cooperatistes d'Europa, però en tot original.

El sistema de sucursal, se'l pot vindicar com a únic la pròpia Unió. És la base on s'inicia la seva organització verament democràtica. La sucursal celebra les seves Assemblees i elegix els seus administratius o dirigents, aporta la seva delegació al Sector per a formar el Comitè. Aquest elegix un President, que és Vocal per dret propi del Consell Directiu.

El Sector celebra les seves Assemblees, anomenades de primer grau, amb el conjunt del cens dels socis de cada sucursal. Nomena els delegats per a l'Assemblea de segon grau, un per cada cent socis, i es formen les ternes per a elegir el Consell.

L'Assemblea de segon grau, gran poder representatiu i legislatiu del conjunt de tots els socis, ratifica, rectifica i aprova projectes i elegix el Consell i altres càrrecs representatius i aprova o desaprova la seva gestió.

De la diversitat d'Assemblees se'n desprèn que la direcció de les sucursals està sota la responsabilitat de cada Comissió de sucursal, que afecta a 560 individus, a altres 75 que formen els Comitès de Sector i a 9 més que composen el Consell Directiu.

Sucursals

En constituir-se la Unió, el número de les seves sucursals ascendia fins a 63. Entre aquestes s'hi comptaven 7 sucursals de 5 cooperatives que voluntàriament varen quedar al marge de la fusió, però amb molt bon encert encara els és reservat el número de sucursal pel dia que sigui reemprada l'obra fusionista. De fet, doncs, començà amb 57 sucursals efectives. I en el curs d'aquests dos anys, després d'haver acoblat els socis de sucursals petites a altres sucursals, de diverses fusions de cooperatives i de l'obertura de noves sucursals, compta amb 77 sucursals en plena activitat, 8 a punt d'obrir, 7 de reservades i disposa de 10 locals per a altres de noves.

De les sucursals en activitat n'hi ha 14 que tenen un cens de socis que no arriben a 400; 26, de 400 a 1.000; 32, de 1.000 a 3.000, i 3 de 3.000 a 8.000. A més, dues que no tenen cens de socis perquè són especialitzades.

Producció

No és pas cap novetat que una gran cooperativa tingui seccions de producció. La Unió en compta fins a 82, desglossades així: 14 forns de coure pa; 25 d'elaboració de tocino fresc;

38, cafès; 3, pastisseries, i 2, esparidenyeries. Excepte els cafès i esparidenyeries, es troben totes inactives per circumstàncies que estan a l'abast i comprensió de tots els cooperatistes.

Són massa seccions, es pot objectar; així ho diuen els seus directius.

Les seves directius futures ja són unes altres i per consegüent les seves modalitats i funcionament s'ajustaran a una unificació racional quan els moments econòmics siguin més estables.

Administració

Tots els diferents aspectes administratius estan supeditats a la direcció i control del Consell Directiu amb funcions delegades a les Comissions permanents, Cap d'Administració i Caps auxiliars.

Es procura esbandir de l'administració tot el que signifiqui carcassa burocràtica, que porta en si tota obra d'envergadura i de fer arribar a l'abast de totes les intelligençies les modalitats i la pràctica de la seva administració.

Es porta donat ja el pas més decisiu per a la pulimentació del que ahir havia estat una administració abigarrada per la modalitat que tenia establerta cada cooperativa fusionada; encara que pràctica i original, a una modalitat unificada.

Parlar d'administració a la Unió és parlar d'una obra gegantina i en honor als seus dirigents i auxiliars els hem de dir que la persistència i la bondat humana també arriben a tenir la seva compensació. Després de l'esforç, ha estat el problema d'adaptació.

Empleats

El nombre d'empleats que compta una gran col·lectivitat és el baròmetre de la seva potencialitat. Aquest baròmetre assenyala una bona posició a la Unió.

Un cens de 767 empleats, ja diu alguna cosa, i una nòmina de 350.000 pessetes mensuals, també.

Més que la seva importància del nombre d'empleats i del volum econòmic de la nòmina, la volem cercar en el fet de la compenetració que existeix entre dirigents i empleats. Es sabut que fins fa poc la majoria dels empleats de les cooperatives havien tingut el desencert de considerar i tractar a les Juntes com el més recalitrant burgès. El tracte era desconsiderat, perquè els treballadors de les cooperatives han estat més ben tractats i atesos en les seves reivindicacions que en els estaments paternals.

Aquesta vegada s'ha interposat el sentit comú. No podia resultar altra cosa entre treballadors i altres autèntics també treballadors, que amb desinterès i altruisme impulsen una obra col·lectiva d'emancipació econòmic-social.

Proveïments i distribució

No compta, per al nostre propòsit informatiu, l'actual règim de proveïments i de distribució que desenvolupa la Unió, perquè un i altre aspecte està supeditat a les circumstàncies, encara que no li manca experiència.

Forma part de totes les cooperatives de segon i està decidida a impulsar-ne d'altres, per a desviar tota concurrència comercial cap a les obres cooperatistes.

La seva envergadura adquisitiva la volem fonamentar en tres xifres de gir que ens han estat facilitades. Les cooperatives fusionades en plena normalitat feien un gir de 17.000.000 de pessetes. En l'exercici 1937, han ascendit fins a 26.000.000 de pessetes, i per tot el que va del 1938, ascendeix a 40.000.000 de pessetes. Ja es pot suposar quin volum de gir adquirirà la Unió en plena normalitat.

En quant al règim distributiu, en el que afecta al transport, enmig de les dificultats que ofereix el mateix per les tan repetides circumstàncies, es compta amb 10 camions propis de variat tonatge, que sumen 30 tones. També es compta amb un servei addicional que fan ascendir la capacitat de transport a 50 tones.

Progressió de socis

Entre els diferents aspectes del documental que hem anat exposant, no hi ha mancat el detall estadístic. Vegi's ara si ofereix respecte la següent estadística de la progressió de socis, des de la seva fundació:

12 setembre 1936 (fusió)	9.000 socis
Gener, 1937	11.000 »
Abril, 1937	15.000 »
Setembre, 1937	21.000 »
Gener, 1938	31.000 »
Abril, 1938	70.000 »
Juny, 1938	90.000 »
Setembre, 1938	98.000 »

La darrera xifra dona un promig de 465 cooperadors, o sia el 31 per 100 dels consumidors de la Comarca del Barcelonès.

Aspectes econòmics

Discrets en el comentari, donarem unes dades actives i passives del moment de la Unió, que hem volgut constatar, que ja són eloqüents per si mateixes:

Unió de Cooperadors de Barcelona CONVOCATORIA

En virtut de la delegació que ha estat conferida per l'Assemblea de primer grau, al Consell Directiu de la Unió de Cooperadors de Barcelona, li és plaent de convocar els delegats per a l'Assemblea Ordinària de Segon Grau que tindrà lloc el pròxim dia 25 del mes en curs, a dos quarts de deu, de primera convocatòria, i mitja hora més tard de segona, en el local de la Sucursal número 21, Urgell, 176 al 180, sota el següent

ORDRE DEL DIA

- 1.ª Lectura d'actes anteriors.
- 2.ª Nomenament de taula de discussió.
- 3.ª Lectura de la Memòria.
- 4.ª Inventari-balanc, discussió i aprovació.
- 5.ª Nomenament de revisadors de comptes i suplents.
- 6.ª Informe del desenvolupament del VI Congrés de Cooperatives de Catalunya.
- 7.ª Assumptes administratius.
- 8.ª Nomenament de Delegats al proper Congrés extraordinari de Cooperatives de Consum de Catalunya.

El President,
Ramón Batlle.

Barcelona, setembre del 1938.

El Secretari,
Alfons Cortines.

Caixes	2.000.000 Ptes.
Valors	350.000 »
Coop. i avenços	180.000 »
Utilitatge	2.000.000 »
Immòbles	6.500.000 »
Bancs	5.000.000 »
Hipoteques	400.000 »
Creditors	500.000 »
Social	7.500.000 »
Estalvi i Bons	4.500.000 »

Les xifres fins avui havien estat molt modestes dintre de les nostres cooperatives. Ara ja són de volum i respectables; manca encara que tots sapiguem apreciar el seu valor i prestar la nostra confiança a tots aquells que tinguin capacitat de direcció per a fomentar-les.

Obres socials

La Unió, en obres de solidaritat social va a la davantera. El seu fons el nodreix la totalitat de l'excedent de percepció de cada exercici econòmic, un cop deduït el tant per cent destinat al fons de Reserva. És la pràctica de la cooperativa col·lectiva.

En aquests moments té unes obres socials en actiu i les altres en passiu. Es troben en activitat totes aquelles que tenien formades cada cooperativa per si que passaren a integrar la Unió i per consegüent solament les gaudeixen els socis ingressats abans de la fusió. Eren variades i el seu recull formen el conjunt de les obres socials reglamentades, que es troben en període passiu fins que hagin passat les circumstàncies actuals i una altra Assemblea de segon grau acordi la data d'entrar en efectivitat. Estan dividides en quatre grups i el seu conjunt és el següent: Malalties, Llargues malalties, Convalescència, Viduitat, Orfanesa, Invalidesa, Vellesa i Defunció.

El soci, per a gaudir d'aquestes obres té d'estar al corrent de l'aportació social i haver fet el consum reglamentari dintre de l'any anterior.

Algunes d'aquestes obres també afavoreixen la companyia del soci.

El fons en aquest moment ascendeix a pessetes 1.500.000, i els subsidis o ajuts econòmics pagats en 1937, a 183.500 pessetes.

Propaganda

Les grans organitzacions no poden pas deixar desatada la propaganda, mes quan aquesta es pot emprar eficientment i a l'entorn d'una massa pròpia. També la Unió té ben preparada la seva futura propaganda. Diem futura, perquè els seus ordenadors volen ésser oportuns en el moment de posar-la en pràctica. Els seus mètodes, encara que pràctics, diuen que no entonarien gaire dintre del període que estem travessant.

Fins avui pocs aspectes de propaganda ha exterioritzat la Unió, però quelcom s'ha d'haver fet quan ha arribat a situar-se a la davantera. Diem nosaltres: és la conseqüència de setanta-cinc anys d'actuació reunits en una fusió d'envergadura.

Perspectiva

El que queda exposat és el fidel reflexe d'una obra que camina. La modestia dels seus impulsors, amb el delit de cercar la perfecció de la seva obra, us resten importància que els ponderi el camí que porten recorregut. En canvi, ells sempre miren més enllà, saben que en altres països que ens porten la davantera en matèria cooperatista, que hi ha cooperatives que abarquen comarques molt dilatades i fins regions senceres més grans que Catalunya.

Diuen que un cop les cooperatives han sacrificat el seu nom genèric per a formar la U. C. B., res els farà que demà es pugui aquesta anomenar Unió de Cooperadors de la Comarca del Barcelonès o Unió de Cooperadors de Catalunya.

ROCHDALE

SECCIO FEDERATIVA

Federació de Cooperatives de Catalunya

Acta de la reunió del Comitè Executiu celebrada el dia 4 de setembre del 1938

A les 10^h15 hores del matí i sota la presidència del company Barjau, comença la sessió, assistint-hi la totalitat dels membres que formen dit Comitè. Així mateix hi són presents la majoria dels delegats que formen la Ponència que ha d'entendre en la confecció del Reglament de la Caixa de Crèdit Cooperatiu, i que són els següents: pel Barcelonès, Joan Biada; per La Noguera, Domènec Viola; pel Segrià, Jesús Rodríguez; per Urgell, Josep Ardèvol; pel Bages, Salvador Cervet; pel Gironès, Ullastres, en substitució del company Garrigüé; pel Litoral, Vicenç Casals Bosch; pel Vallès Occidental, Joan Coll Macià; pel Tarragonès, Andreu Castillo Manríbia; per Garraf, Antoni Barrueco, i Jaume Verdura, pel Comitè Executiu.

El President diu que el Comitè ha volgut reunir-los a tots per a constituir-los en Ponència, esperant que procuraran encaminar de la millor manera possible llur treball per a fer una tasca profitosa en bé del cooperativisme.

Abans, però, fa un parlament adreçat als delegats, explicant els motius que indueixen el Comitè Executiu a fer la suggerència al Congrés de la Creació de la Caixa de Crèdit Cooperatiu, a l'ensenyar que fa esment dels beneficis que ens pot reportar el portar a la pràctica aquest desig del Comitè Executiu, que ho és també de la major part dels cooperadors catalans que estimen de cor el nostre moviment.

Acaba demanant que tinguin força voluntat i activitat en el compliment del comès que se'ls encarrega, imprimint el màxim de justícia en totes les decisions que es prenguin, i confiant que el més aviat possible faran lliurament a aquest Comitè del text dels Reglaments que en definitiva s'acordi redactar, per tal que aquest pugui convocar el Congrés extraordinari abans que s'escolin els tres mesos que com a màxim es fixaren a aquest objecte.

Es dona compte de les suggerències rebudes, relacionades amb aquest assumpte, que sols són quatre en total.

Tenint en compte que difícilment es podran reunir sovint tots els delegats de la Ponència, el President demana que, en retirar-se el Comitè i quedar constituïda la Ponència, es nomeni un President i Secretari o Secretaris, procurant que resideixin el més a prop possible de Barcelona, perquè aquests cuidin de la redacció dels projectes d'Estatuts, que es posaran en coneixement dels altres components que estiguin a fora, convocant una altra reunió general per a acabar de completar-los i portar-los després al Comitè Executiu i el Comitè al Congrés.

També exposa la conveniència que la Ponència estudiï la forma d'organitzar una sèrie de conferències abans del Congrés, que poden portar a cap els mateixos delegats, aprofitant els Plens comarcals de cada mes, per tal d'explicar l'alcanc d'aquest projecte i il·lustrar als representants de les Cooperatives perquè aquests vagin al Congrés dotats del coneixement del que representa la Caixa.

Després de retirar-se els membres de la Comissió de Redacció de la Caixa de Crèdit Cooperatiu, el Comitè Executiu continua la sessió per a despatxar els assumptes de tràmit.

Tenint en compte les circumstàncies actuals, que dificulten en gran manera el desplaçament dels companys Blancafort i Bussot, domiciliats a Vic i Girona, respectivament, s'acorda que les reunions continuaran celebrant-se cada dijous i una vegada al mes en diumenge, per tal que hi puguin assistir la totalitat dels membres que el componen, donant compte llavors de tot el que s'ha fet durant el mes.

El President diu que no hi ha res de nou a tractar, perquè ja s'han complimentat tots els acords dimanants del Congrés.

Es llegeix la instància adreçada al President del Consell de Ministres de la República, referent a un racionament més equitatiu entre la població, segons acord del Congrés.

El company Barjau posa en antecedents els companys Blancafort i Bussot dels acords presos en les últimes sessions del Comitè Executiu, a les quals no havien pogut assistir els companys de referència.

El President anuncia que si no hi ha novetat, el dia següent sortirà cap a Reus i Tarragona, per tal d'efectuar una sèrie de visites per tal d'encarregar els treballs de constitució d'algunes comarques.

Es dona compte d'haver començat a publicar-se a ACCIO COOPERATISTA la llista de les aportacions voluntàries i obligatòries d'una peseta per soci de cada Cooperativa, llista que la Federació encapçala amb la quantitat de 5.000 pessetes.

Es parla de la manera d'administrar i distribuir aquests fons procedents de donatius, quan arribi el cas que una Cooperativa hagi sofert danys o perjudicis per un bombardeig, i s'acorda que cada component del Comitè porti a la sessió propera un projecte realitzable i adaptable en aquests casos.

S'estudia la conveniència de crear una escola cooperatista, que serveixi d'orientació als elements directius de les entitats i els faciliti la realització de llur tasca educativa i instructiva entre els cooperadors.

I sense més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió a les tretze hores.

El Secretari, Celestí Ventura.

Acta de la reunió de delegats de les cooperatives de la Federació Comarcal de Vic

En el local de la Cooperativa Econòmica Ripollense, de Ripoll, a dos quarts de quatre de la tarda del dia 11 del corrent i sota la presidència del company Joan Blancafort, es celebra la reunió mensual reglamentària. Assisteixen totes les Cooperatives federades, excepte les de Balenyà, L'Esquirol, Lluçà, Perafita, Seva, Taradell, Viladrau, Campdevànol i Prats de Lluçanès, excusant la seva assistència aquesta darrera.

Oberta la reunió, es llegeix l'ordre del dia i acta anterior, que és aprovada unànimement.

El President dona compte als assistents dels assumptes haguts des de la darrera reunió fins a la data. Explica les diligències efectuades amb referència a les queixes de les Cooperatives que no reben els racionaments d'acord a les declaracions de familiars que tenen fets. Es llegeixen còpies de lletres enviades a la C. C. C. i a la C. C. A., per a demostrar l'interès d'aquesta Federació en subsanar totes les deficiències existents en els racionaments en perjudici d'algunes Cooperatives federades. Es promou una discussió respecte aquest afer en la qual intervenen diversos delegats que coincideixen en constatar que els racionaments no es reben amb relació a la totalitat dels associats que componen les Cooperatives. Ampliant-se en certs detalls, el delegat de Voltregà fa ressaltar el contrasentit que representa, que per part dels organismes competents no es puguin concedir permisos per a retirar vi de les comarques productores, mentre que si s'empren mitjans que no poden conceptuar-se com a ben lícits, pot obtenir-se aquest producte i pregar al Comitè Executiu d'aquesta Federació faci avinent al lloc on correspongui l'anomalia persistent en aquest aspecte.

El President segueix la seva informació i dona compte dels acords presos en la darrera reunió del Comitè Executiu tinguda a la Federació de Cooperatives de Catalunya, els

acords de la qual un dels més interessants és que una comissió del Comitè nomenat aniria a exposar a l'Excm. President de Ministres, Doctor Negrín, la necessitat d'assegurar un racionament diari de pa, carn i farina de moresc en quantitat i forma regulada que permeti una alimentació quelcom suficient. Tots els reunits aproven aquesta gestió, de la qual se'n declaren satisfets i el company delegat de La Farga aprofita l'avinentesa per a demanar al Comitè d'aquesta Federació si en el racionament sol·licitat al Cap del nostre Govern podria afegir-s'hi una quantitat d'oli com a cosa més segura, per considerar-ho tan necessari com els altres articles. Li contesta el President que serà tinguda en consideració la seva exposició i a la primera oportunitat que es presenti trametrà aquest prec que recolzen també totes les Cooperatives presents. Els companys delegats de Bisaura, Borgonyà, Toses de Muntany, Puig Alt de Ter i Fontfreda de Ter demanen algunes explicacions referents a declaracions de familiars de les seves Cooperatives, com també posen de manifest varis sistemes de distribució, tot el qual és aclarit i orientat pel Secretari d'aquesta Federació. El company Delegat de Segúries de Ter demana al Comitè trameti la seva queixa a la «Direcció General de Abasteciment», ja que la Cooperativa per ell representada no ha rebut racionament de tal organisme, mentre que la resta de la població, no cooperatista, l'ha tingut. Es promet al company cursar la seva justa reclamació.

S'entra al tercer punt de l'ordre del dia, que tracta de l'ingrés en aquesta Federació de la Cooperativa de Consum del Sindicat Agrícola de Rupit. No havent-hi cap objecció per part dels delegats, s'acorda acceptar-la com associada en la forma que preveuen els nostres reglaments i que, per escrit, se'ls comunicarà aquest acord.

A continuació, i en tractar del quart punt de

L'«Almanac de la Cooperació»

El Consell Executiu de la nostra Federació ha acordat, en una de les seves recents reunions, procedir a la publicació, per al 1939, de l'Almanac de la Cooperació.

Amb aquest acord es pretén que, malgrat les enormes dificultats que de tot ordre hagueren d'ésser vengudes en anys anteriors, arran de la publicació de l'Almanac de la Cooperació Catalana, no hagi d'ésser interrompuda la seva aparició, que tan bona acollida ha tingut en els rengles cooperatius en anys anteriors.

Tenint en compte que la publicació del nostre Almanac no és una cosa que pot improvisar-se, sinó que respon a un treball continuat i persistent durant l'any, en el recull de dades, preparació d'il·lustracions i originals de fons, traduccions, col·laboracions, etc., hom es dona fàcilment compte de la necessitat d'acoblir aquest treball amb aquells que, donant satisfacció als nostres militants, ens són enviats per a llur publicació en les pàgines de l'Almanac.

Es, doncs, a tots els nostres amics que avui ens dirigim, demanant-los la seva valuosa col·laboració. Col·laboració que mai no ens ha estat regatejada i que suposem que, enguany, tindrà una esplèndida manifestació amb l'aportació de treballs que ens seran fets pels nous amics que la Cooperació ha captat als seus principis.

A tots els cooperatistes de Catalunya són adreçades aquestes ratlles de l'oferta que els fem de les pàgines de l'Almanac i en el desig de què ella sia acollida amb l'entusiasme dels anys precedents.

La publicació de l'Almanac de la Cooperació, com a tota cosa que respon a un ritme de serietat, té limitat el temps i l'espai. Fins a mitjans d'octubre vinent es fixa el termini per a la recepció de treballs literaris, prorrogant-se aquest fins a finals d'octubre per als treballs de caire artístic (fotografies, dibuixos, etc.), reservant-se la Direcció la tria i selecció dels mateixos, sense que això hagi de crear molèsties de cap mena per aquells qui, si no els fos a més un treball, haguessin de defallir en el seu intent, ja que cal fer-se càrrec que la Direcció actua sota un pla preconcebut i que la unitat de la publicació l'obliga a observar escrupolosament.

Una crida, també, als dirigents de les Cooperatives de Producció i Treball. L'Almanac de

l'ordre del dia, el President dona una orientació referent als acords presos en el darrer Congrés de Cooperatives de Catalunya, explicant concretament l'aplicació que es dona, conjuntament amb els altres cabals obtinguts, a la quota que, amb caràcter obligatori, va determinar el Congrés, pregant a totes les Cooperatives que encara no hagin satisfet l'esmentada quota ho facin dintre el més breu temps possible per a poder fer el lliurament a la Federació de Cooperatives de Catalunya.

Explica també el sistema projectat per a la confecció del carnet del cooperador, que és en forma molt eficaç, perquè no puguin abusar de la condició de cooperador els que solament n'ostenten el nom i no els procediments.

El company Evarist Prat, delegat d'aquesta Federació a la ponència creada per a la constitució de la Caixa de Crèdit Cooperatiu de la Federació de Cooperatives de Catalunya, dona explicacions dels treballs efectuats en la primera reunió tinguda a Barcelona relacionats amb la creació de l'esmentada Caixa i del qual queden ben informats tots els reunits, manifestant el mateix company que a mida que es celebrin aquelles reunions i es prenguin acords en seran informades totes les Cooperatives en les assemblees d'aquesta Federació. Recomana a totes les Cooperatives que no hagin dipositat encara en aquesta Federació el Fons Social que reglamentàriament els correspon tenir d'acord amb el nombre d'associats de la seva Cooperativa, ho facin tan aviat com puguin, perquè en posar en funcionament la Caixa de Crèdit puguem fer el lliurament que correspongui.

S'entra en les observacions generals, i el President dona compte d'haver pogut obtenir, per part de la «Comisión de las Industrias del Aceite», ens siguin centralitzades totes les remeses d'aquest article, que s'han de repartir entre les Cooperatives federades, en els nostres magatzems de Vic, a l'objecte de poder fer el repartiment perfecte i sense els contratemps que han hagut de tenir les Cooperatives en la darrera distribució en haver d'anar-lo a cercar a diversos llocs. Fa avinent també el President, que referent als altres articles racionats, es procurarà portar-los al centre de cada comarca per a poder tenir més facilitats d'adquisició i estalviar despeses de carreteig.

Els delegats de Bisaura de Ter, Vilatorrada, Glevinyol, Borgonyà i Gurb de la Plana fan algunes observacions que són aclarides pel company President i no havent-hi altres assumptes a tractar, s'aixeca la reunió a dos quarts de set de la tarda, del contingut de la qual en dono fe com a Secretari.

J. MAS MUSSAC

dica unes pàgines, encara que limitades, a inserir anuncis dels productes elaborats o transformats per l'organització cooperatista. La seva inclusió no respon a un afany mercantilista o de lograr majors ingressos i sí a un desig d'expansió cooperatista, destinat a què els qui en la cooperació militen, coneixin aquells productes pels quals manifestin la seva preferència a consumir-los o usar-los. Entenem, doncs, interessant a què aquest aspecte sia tingut en compte i que aquest nostre intent sia apreciat en el seu just valor. Si la Federació de Cooperatives de Producció i Treball comparteix aquest nostre punt de vista, forçosament que el seu suport a l'Almanac no haurà de mancar-nos.

Una altra norma persistirà en el nostre Almanac. La publicació de la Secció dedicada a historiar les nostres Cooperatives. Elles són la història creixent i evolutiva, d'estadística i obra social que realitzen a través dels temps, i les planes de l'Almanac l'òrgan que les recull, guarda i registra. A totes les Juntetes Directives pertoca el preparar, amb temps suficient, els originals que recullin les dades que interressi publicar, els dibuixos o fotografies amb els quals es vulguin il·lustrar, evitant que, en ésser enviats a darrera hora, ens obliguin a denegar peticions que ens siguin fetes per manca de temps o de lloc.

..

L'Almanac de la Cooperació Catalana de 1939 ve a continuar la seva novella, però consolidada i acreditada història. La pauta és establerta i dintre d'ella, millorant les seves formes i presentació, ve a continuar la tasca començada. Aspira a ésser la publicació catalana, dins el nostre moviment, que els seus afiliats esperin amb desig. Vol anar constituint, sobretot pels seus col·leccionistes, el volum que, ultra la missió que li és específica, sia el llibre amable que ajudi a la consulta per a tota cosa que amb la Cooperació es relacioni. Aspirem a què sia, també, l'estoig que reculli el pensament dels nostres militants manifestat a través dels seus treballs literaris, doctrinals, artístics, etc.

El convit és fet i de la manera noble i entusiasta que tenim per norma en fer-ho, n'esperem una justa correspondència dels nostres amics, els cooperadors catalans, els quals, amb l'aportació de la seva valuosa col·laboració, no faran altra cosa que contribuir a l'èxit d'aquesta anual publicació cooperatista, que és l'Almanac de la Cooperació.

ANTONI ALSINA

PRODUCTES COOP

CONVOCATORIA

Es convoca totes les Cooperatives Associades, a l'Assemblea reglamentària que tindrà efecte al nostre estatge social, Aurora, 11 bis, 1.ª, el dia 2 d'octubre, a les deu del matí, per tractar del següent

ORDRE DEL DIA

- 1.ª Lectura de l'Acta anterior.
- 2.ª Lectura, discussió, i en el seu cas aprovació, de la Memòria-Balanc de l'exercici 1937.
- 3.ª Renovació dels càrrecs de Secretari, Tresorer i Vocal del Consell Directiu, i dos companys per a cada una de les Comissions de les sis Seccions.
- 4.ª Assumptes administratius.

Preguem que tots els delegats estiguin degudament autoritzats per prendre tota mena d'acords reglamentaris.

Salut i Cooperació.

V. i P.:

El President,
JOAN AGUILÓ.

P. A. del C. D.,
El Secretari,
JOSEP SOLSONA.

¿Un pueblo feliz?

Lo que es necesario esclarecer es si los cooperadores han ganado algo con la Cooperación, no me refiero a los residuos anuales, sino a la satisfacción y a la elevación moral y material. Si han adquirido una seguridad, desconocida hasta entonces por la posesión de su cuota o de su depósito dentro de la Sociedad. Si han comprendido tomando parte en los Consejos de Administración y en los Congresos anuales, que ellos no eran más que los instrumentos de producción, pero sí hombres libres, conscientes de su destino y capaces de realizarlos. Si han sentido, leyendo, escuchando y alternando con otros cooperadores de condición diferente, más ricos o más pobres, infiltrarse en su corazón la llama del amor.

En una palabra, los cooperadores, ¿forman un pueblo feliz?

CH. GIDE

(De «Le Cooperator de France»).

Contra l'esperit anàrquic

per JOCANIN

Entenem-nos bé; contra l'esperit anàrquic, no contra l'esperit anarquista. Pels homes que senten l'ideal llibertari amb devoció sincera, tot el meu respecte. Jo recordo els dies de la meua joventut quan, dominat per una insaciable set de justícia i llibertat, llegia Volney i Reclus, i escoltava Anselm Lorenzo. I recordo encara l'alegria que va produir-me l'aparició del primer periòdic anarquista català, dirigit pel malaguanyat Felip Cortiella, ara fa poc traspasat. Amb l'aparició d'«Avenir», que així es titulava el sudit setmanari, va semblar-me que per primera vegada entrava l'ideal anarquista a Catalunya, si no fos un altre el meu propòsit, em plauria ara retreure entre aquestes ratlles una sèrie de coses d'aquella època ja llunyana que no farien res més que demostrar la fe i l'entusiasme que jo havia sentit per les teories àcrates, cregut de què eren les úniques que podien alliberar el món.

Després, amb més anys a sobre, vaig canviar de criteri, però he conservat sempre una franca estimació per aquells homes que, sense fer cap greuge a la bona voluntat ni a la puresa de les intencions, honradament, poden sentir-se o dir-se anarquistes, Amics meus, que són d'aquesta noble condició podrien testimoniar-ho.

Pi i Margall, parlant dels Dukorbs, en un d'aquells admirables articles que escrivia a «El Nuevo Régimen», deia: «Somni. Beneit sigui el seu somni». El mateix penso jo, a vegades, dels anarquistes.

Però, sigui o no sigui somni, una cosa és creure amb l'anarquia com a ordre o règim social i un altra cosa és ésser un esperit anàrquic.

Jo vull, doncs, referir-me a la gent que creient-se estar en possessió d'un dret sense límits, és refractària a sotmetre's voluntàriament a les més elementals regles de convivència, que forçosament han de regir en tota societat o col·lectivitat mitjanament organitzades; jo vull referir-me a aquella mena de ciutadans que sembla que tinguin «un rei al cos» i que volen ésser amos absoluts de les seves accions sense posar cap compte en no envair el terreny on han d'accionar els altres.

Aquella dita tan vella, però tan justa, que diu que «la llibertat d'un home acaba on comença la d'un altre», es veu que encara hi ha molta gent que la ignora o la vol ignorar, i és un espectacle que fa molta pena, veure com

els ciutadans referits volen imposar el seu criteri a tort i a dret, a crits i a cops de colze i que si us atreviu a dir-los que allò que fan no està bé, us contesten «que ho fan perquè els dóna la gana», que és una mena de gana que només es passa en aquest país.

Se'm dirà que així només s'hi comporten els mancats d'educació. Evident. Però és que de la nostra educació n'hauríem de parlar molt, perquè hi ha uns senyors i unes senyores que pretenen passar per educats i àdhuc per fins i també presumen volent fer lluir com un brillant un comportament que brilla com un cul de got.

Parlant d'aquesta qüestió amb un amic meu, em deia contestant a les meves observacions: «Es que tu no t'has donat compte que ací tothom és anarquista, fixa-t'hi, ho són els treballadors i els burgesos, i ho són els ateus i els capellans». I en veure que jo reia, encara insistia: «No ho dubtis, hi ha capellans que creuen més amb santa Acràcia que no pas amb la verge Maria». Segurament, el meu irònic amic exagerava, però no hi ha dubte que en les seves paraules hi havia un gran fons de raó. No tothom és anarquista, però abunda enormement el temperament anàrquic. El «no em dóna la gana», frase repulsiva, que quan es pronuncia fa l'efecte d'un erupció, és una frase exclusivament espanyola. «En cap dels sis idiomes que conec —em deia un conegut professor de la nostra Universitat— n'he pogut trobar la traducció exacta». Voleu una revelació més simptomàtica?

Doncs bé. Hem d'anar de ferm contra aquest esperit anàrquic, contra aquesta insubordinació permanent tan estúpida, tan negativa, que té agafada pel coll la nostra convivència. En les actuals circumstàncies el nostre individualisme exacerbada, el nostre anarquisme, si es pot dir, surt a la superfície d'una manera lamentable. Tothom protesta, per res i per tot, amb formes buides d'eficàcia, amb mala ombra. I això no hauria d'ésser, no ha d'ésser. Els moments que vivim són de gran prova i ens hem de carregar de paciència i hem de fer servir a cada instant la tolerància per suportar-ho tot, per aguantar-ho tot, que molt més aguanta la nostra joventut al front de guerra i no tenim dret a malmetre els seus sacrificis ni a malgastar la seva sang. En guanyar la guerra, no hauríem de volguer-nos barallar mai més amb ningú, i menys entre nosaltres, però per a aconseguir això, convé que ens preparem ara, començant per ofegar l'esperit anàrquic que ens domina i donant vida a un nou esperit ben generós, amable, cordial, que fes de la nostra convivència la base de comprensió per establir la nova societat. Una societat d'homes lliures on la llei del respecte mutu fos la llei capital.

DES DEL FRONT

Eren dos companys, dos veritables companys, que havien sortit d'Eivissa, on havien lluitat junts pels carrers d'aquesta ciutat. Quan fou evacuada l'illa, anaren a Barcelona i s'incorporaren a l'Exèrcit, marxant cap a les terres aragoneses, passant pel seu històric guerrer combats i més combats: Ermita de Sta. Quiteria, Zuera, Robles, Osca, Terol, Cingra, Alt Aragó, Lleida i tants d'altres, que fins han perdut la memòria d'ells, i que donà motiu a què ascendissin tots dos a sergents. Tota la Companyia els volia. Ells, ens havien ensenyat cançons típiques i de guerra.

Ara, després de dos anys de guerra, n'ha mort un. Ahir, quan m'ho van dir, se'm va glaçar la sang a les venes, no podia ésser, més la realitat m'ho va fer creure. Quan li varen dir al seu company, m'imagino el cop que va rebre, però ell el va aguantar com un home, com un home, al que la guerra li ha ensenyat a rebre cops molt forts i a aguantar-los. Ja no podria tornar amb ell a la seva estimada terra.

A la nit, poguérem treure'l de la trinxera i el vàrem enterrar sota una figuera. Us imagineu el que pesa cada palada de terra que es treu per a enterrar un company? Ell, vingué a veure'l per última vegada. Es va estar allí fins que la darrera palada de terra caigué sobre el cos rígid i fred.

Estic convençut que si en aquell moment hagués pogut agafar el que va matar el seu company, hauria pagat per tots els que cauen en aquesta guerra criminal que no hem provocat nosaltres; però que, caigui qui caigui, seguirem lluitant fins aixafar el feixisme assassí; i cada dia que passa tenim la victòria més segura.

JOSEP FARRE I ANTONIO

En campanya, 8 d'agost del 1938.

ASPECTES I COMENTARIS

La biblioteca deserta.-Espigolant

per RICARD D'ESCOM

La primera sensació que hom percep en passar el llindar de la porta de vidres glaçats amb el retall negrós d'un artístic rètol on es llegeix «Biblioteca», és de fred.

Una fredor anglosaxona i depriment. El lloc, que podríem dir-ne, és el santuari dels laics; el recó agradós on l'esperit reposa banyant-se amb les cultes ensenyances; on l'itelecte s'acreeix amb nous coneixements, on l'ànima entra en possessió de la benaurada calma que la sana lectura proporciona... és buit.

I aquesta solitud dóna la sensació d'una cosa ja oblidada; d'un abandonat ingrat i desdenyós.

Hi prenc seient, tot enyoradís, recolzant els braços damunt la taula esplèndida, lluent i net el vidre, amb les seves llums de pantalles verdoses, l'encatit i la comoditat dels seus seients fa que m'hi trobi bé i que la meua pensa s'apressi a volar imaginativa.

L'ample finestral és al meu davant, i donant un lleu tomb em trobo encarat amb l'ample armari de tres cossos on els llibres apretats formen fileres de temptadores ofrenes.

Quin goig que fan els lloms daurats, vermells, ocre, blancs... de tots colors, amb els joiells de petits rengles d'obscures o daurades lletres, darrera els vidres de les portelles!

Mansos i carregats de la seva immutable paciència, esperen que la mà carinyosa els en separi un de l'estreta abraçada en què es troben; com frueixen en ésser acarats, i en obrir-se, fulleiant-los fan un xiscl, uns esgarrips de joia exultant, mentre generosos s'ofrenen del tot al lector.

I quin dolç misteri presento jo en la suau calma que ací m'envolta.

Es el sentit inlassable del nostre comportament, de la nostra menyspreadora actuació. Recordo perfectament aquell dia tan alegroï que inauguràrem aquesta Biblioteca. Quina satisfacció! Quina joia més fonamental sentida ens amara! Ja la nostra entitat anava a comptar amb allò que tants i tants socis trobàvem a manca, amb aquella aula per la que tants havíem sospirat i en la que posaven il·lusions de milloraments i progressos cabdals.

En principi, va resultar petita de seguida, sempre que hi anàvem la trobàvem atapeïda de lectors, les fileres de llibres obrien uns buits que eren com somriures de joia.

El bust de Guimer tenia un traç de bonhomia i un puntet d'alegria brillava en els seus ulls empèitits darrera les llunetes. Cervantes somreia, i el seu rostre simpàtic semblava més altiu, sobresortint d'entre l'escuma de la gorguera blanca. I encara hi restava una altra figura damunt l'armari central, el clàssic grup del Quixot i Sanxo; aquell altiu i satisfet damunt l'escardalenc cavall, i aquest darrer muntat sobre l'ase semblava que volia, avergonyit, amagar-se darrera el seu amo i senyor.

Com ha canviat tot, ara! La sala deserta sempre, que gran que sembla ara! I freda... i hostil i tot.

Què és aquest posat ferreny, excessivament seriós que té el gran don Miquel? I què punyent, quina amargor no destil·la aquesta cara allargassada del nostre excels dramaturg, darrera les ulleres, els ulls sembla que vulguin reptar-nos.

I quin superb orgull! Quina altivesa ben feridora sosté ara l'ignorant Sanxo! Tot ell sembla alçat damunt l'ase, i mofeta adreçar-se al bon Alonso Quijano, amb un retret i un adagi a punt, recordant-li la naturalesa dels homes. El bon Quixot, ulls esbatanats, llança en mà, m'apar que vol arremetre als qui, en la sala del costat juguen, omplint la trista i sola biblioteca amb el soroll de les fitxes i els grollers cops de les cartes damunt el feltre verd.

Jo intento assossegat-los, donant-los-hi a entendre que, aquells que avui no vénen és perquè són fora, perquè totjust es troben lluitant aferrissadament amb les armes en defensa d'això, de tot el que ells representen, de la cultura en un mot; que en aquesta croada hi som tots, i que al costat del fusell —que no sofreixen— també hi han germans seus, volums amorosos que continuen i acreixen la tasca que aquests, avui oblidats!, començaren.

Els dic que tornaran els bons temps, que quan haurem assolit la victòria, batent per sempre més l'estulta ignorància de l'enemic traba de tot progrés, la biblioteca tornarà a omplir-se i s'adornar-se amb l'encisadora remor del rusc laboriós, que tornaran a ésser fullejats amb avidesa i que continuaran llur comès d'amor...

Però, sembla que no resten pas satisfets. Encara queda en les seves expressions una punta d'ironia i incredulitat. Fins em sembla que pregunten, que per què no hi acudeixen els que resten ací, més joves o més vells, que ells no fa-

diguen a ningú, que ells volen oferir-se espone-rosos a tots, perquè d'ells, és com els homes aconseguiran definitivament la seva llibertat, faran implantar la justícia esperada, la fraternitat entre els humans i en la terra regnarà la pau, aquesta pau feta d'amor i comprensió tant i tant enyorada...

..

Com sigui que avui ens trobem encarrilats parlant de llibres, em vindrà com anell al dit, el transcriure uns apunts que en el meu continu i persistent tracte amb ells he recollit.

Naturalment, que el primer que se us acudirà en llegir-los és de fer-hi fortes objeccions, no en dubto per quant jo reconec que són apunts que jo agafó una mica així per la punta dels cabells, com se sol dir.

Cal que us expliqui que les ratlles que posaran terme en aquest article són extrems d'una «Història de la Filosofia», destriades per mi per la relació que em sembla poden tenir amb el cooperativisme. Llegint-les amb una mica de bona fe us podreu fer càrrec com l'ideal cooperativista té arrels fonderes i que vénen de molt lluny els seus principis humaníssims, de les més endarrerides civilitzacions i creences.

I comencem ja, sense més preàmbuls.

Parlant de la filosofia primitiva de la Xina, trobem una teoria que s'atribueix a Confuci, i que diu:

«L'Economia és concebuda com a economia de consum...» El consum com a principi regulador de la producció, cooperativisme pur.

També de Xina i d'un altre dels seus primers místics, Laotzé, és la que segueix:

«Desapareguin tots els mèrits i privilegis que l'home s'atribueix, i llavors tornarà més fàcilment el poble a l'estat natural i senzill, a la vida de família i a l'amor. Desapareguin la subestima de l'habilitat i el guany, i llavors no hi haurà ni més lladres ni saltejadors... «Ací em limito a recordar-vos aquelles paraules bíbliques de qui llegeixi, entengui.

I passem ara a la filosofia grega, i en primer terme toquem amb Plató, quan definint el seu Estat, titllat d'utòpic, i en comparant-lo amb els Estats autocràtics preponderants, diu:

«En front d'aquestes formes de govern, jo hi assento el meu ideal d'Estat, un Estat de Justícia, on cada classe exerciti les seves funcions en servei del tot...» Ego, un per tots...

Prometo seguir espigolant.

Es tan agradable i encisador de submergir-se en la lectura, en aquestes tènues hores que vivim!

VES-LI A DIR

Al company Pere Ullastres.

Una estranya melangia,
una pena, una tristor,
va endinsant-se cada dia
més i més dins del meu cor.
I és que enyoro, que daleixo
perquè tinc lluny l'aimador,
és per ell que jo pateixo.
Llur absència em don l'enyor.
Sempre el veu ma fantasia
mon galan festejador,
perdut en la llunyania
no fent cas de ma tristor.
I aquella flor, la penyora
que servo del nostre amor,
la marceix i la desflora,
l'absència del qui jo ador.
Amb coplanta tendra i pia
rossinyol, bon rossinyol,
vés a dir a la vida mia
quan greu és mon desconsol,
ves-li a dir el que li diria
qui bé l'aima, qui bé el vol,
que torni en ma companyia
puix mon cor s'omple de dol.
Si el commou ta cançó pia
ocellet refilador
la que pena i el somnia
son galan festejador,
la que plora nit i dia
i es va morint de tristor
retrobarà l'alegria
al retorn de l'aimador.

JOSEP BRUNET MAC

TERCERA LLISTA

de les aportacions obligatòries
d'una pesseta per associat i vo-
luntàries, destinades a les coope-
ratives damnificades pels bom-
bardeigs

Suma anterior	58.283'—
Coop. Treballadors del B. H. A., Barcelona (obligatòria)	540'—
Coop. Sindicat Agrícola, Garrigue- lla (voluntària)	77'—
Coop. Sindicat Agrícola, Garrigue- lla (obligatòria)	54'—
Coop. La Proletària, Sitges (obliga- tòria)	671'—
Coop. La Llar, Montgat (obligatò- ria)	150'—
Coop. La Llar, Montgat (voluntà- ria)	150'—
Coop. Sindicat Agrícola, Vilamajor (obligatòria)	150'—
Coop. Germanor, Hospitalet Lobre- gat (obligatòria)	300'—
Coop. La Tèxtil de Gràcia, Barcelo- na (obligatòria)	536'—
Coop. Popular, Montmeló (obligatò- ria)	228'—
Coop. Fed. Comarcal Garral, Vila- nova i La Geltrú (voluntària)	200'—
Coop. General de Consum, Vilanova i La Geltrú (obligatòria)	562'—
Coop. Popular Ferroviària, Vilanova i La Geltrú (obligatòria)	222'—
Coop. La Gornal, Castellet i Gornal (obligatòria)	62'—
Coop. Sindicat Agrícola, Ribes del Penedès (obligatòria)	381'—
Coop. Treballadors Casa Pantaleoni, Barcelona (obligatòria)	568'—
Cop. Borredanenca, Borredà (obliga- tòria)	115'—
Coop. Sind. Agrícola, Arbós (obliga- tòria)	398'—
Coop. La Progressiva, Fuliola (obli- gatòria)	196'—
Total	63.843'—

La Cooperació al servei de l'emancipació obrera

Conferència donada pel company President de la Federació de Cooperatives de Catalunya, Felip Barjau, a l'estatge de la "Collectivitat Cros", de Barcelona, el dia 18 d'agost, presa taquigràficament

(CONCLUSIÓ)

Què deu fer la Cooperació en els nostres dies

Què pot i què deu fer la Cooperació? La Cooperació en les nostres dies pot possibilitar un arranjament del problema de les subsistències. De queviures n'hi han tan pocs, que més o menys tots tenim temps de comptar les mongetes i cigrons que ens posen al plat. La Cooperació, però, pot fer molt en matèria de distribució de les subsistències. Pot dir a l'Estat que li deixi intervenir com únic expendedor de queviures a la població civil i que la Direcció General de Proveïments en representació de l'Estat sigui l'únic magatzemista. La Cooperació ha d'ésser l'única organització detallista responsable davant l'Estat. Si això succeís no passaria el que passa. Entre altres fets el cas de la desaparició de peix no fa gaires dies, que de 2.000 quilos de peix transportats al Mercat de la Boqueria, solament n'hi arribaven encara no la quarta part. Els altres quilos es quedaren pel camí de des del lloc de desembarc fins a arribar al Mercat de la Boqueria.

Hi ha una sèrie d'interessos creats i una sèrie de procediments viciosos a l'ànim d'una part del poble que sempre trafiqueja, que si no el deixen traficar es rebel·la i diu amb veu baixa, que tant se'ls hi endóna que vinguin a governar els enemics de la classe treballadora. Són aquests elements que no poden conformar-se amb observar una moral. I això que el marge de guanys i beneficis en les operacions de venda de peix és suficient per a què puguin sentir-se satisfets. Les Cooperatives no se'ns ha facultat per a vendre peix. Té la facultat absoluta de la venda del mateix l'Ajuntament de Barcelona, quina funció de distribució atorga als venedors patentats. Si les Cooperatives estiguessin facultades per a vendre dit producte, amb tota seguretat que no succeïrien aquestes anomalies, ja que s'ha demostrat que són organismes més ben controlats i més predisposats a servir una moral administrativa i distributiva eficient.

La Cooperació es una moral de salut

Hem dit que la Cooperació pot arranjat moltes coses. En un règim de Cooperació els productes lògicament han d'ésser més bons, millor elaborats que no ho són fins ara; perquè els consumidors que estan organitzats en cooperatives de consum, també tenen la facultat d'organitzar-se en cooperatives de producció, a base de crear cooperatives de segon grau, que són les cooperatives que es creen per associació de diferents cooperatives de consum per elaborar els productes que necessiten els afiliats a la Cooperació, per a llur consum. Fets així les coses, és de suposar que els cooperadors no tindran la inconsciència de voler-se perjudicar la pròpia salut elaborant productes dolents. Si es fes així, cal creure que no succeiria el que tinguérem ocasió de constatar en una de les sessions del VIè. Congrés de la Federació de Cooperatives de Catalunya, quan un dels delegats en el mateix va explicar amb tot detall de quines matèries nocives es fabricaven gasoses i de quines matèries nocives també es fabricaven varis productes, entre ells la xocolata. Això no ha d'ésser, no pot continuar essent, no ha d'existir aquest afany exclusiu de creure's que ell ho és tot a la vida. La defensa d'allò que ell creu que són els seus interessos no ha de fer-li oblidar que la vida és de tots. A la mateixa hi caben de des de l'infant fins qualsevulla ciutadà; qualsevulla persona des del moment que neix fins el moment que mor; i el fet circumstancial d'ésser fuster, manyà, flequer o pertànyer a algun altre ofici o professió, no implica res ni diu res d'una manera absoluta a favor d'aquell que exerceix la professió que sigui. No es pot considerar a una persona, pel fet d'ésser productora, amb dret de possessió d'una patent de corse per a què pugui fer el que li vingui en gana, pel sol fet de tallar fusta, treballar ferro, pastar pa, etc., etc. Hem d'ésser, ara més que mai, honestos amb la producció. Des del punt de mira burgès podia justificar-se que es pro-

duís deficientment; des del punt de vista social i controlant la producció els treballadors, tota deficiència en aquest sentit és un crim que es comet contra la societat i contra la mateixa obra revolucionària. I amb aquest crim hi hem d'acabar-hi tots; s'ha de punir a la persona o col·lectivitat que tingui la manca d'escrúpols de comportar-se d'aquesta manera tan deficient i punible. Per això la Cooperació pot esmenar aquestes deficiències creant Cooperatives de segon grau.

Les idees paral·leles

Hem parlat de Proudhon i haurem de parlar de Marx, perquè no estaria bé que deixéssim els dos interpretadors de l'economia revolucionària més o menys desconeguts. Convé parlar dels dos. Proudhon deia que la propietat era un roba i que calia socialitzar-la. La propietat pot socialitzar-se de moltes maneres i Proudhon no precisava de quina manera podia socialitzar-se. El mateix es pot socialitzar la propietat municipalitzant-la que socialitzar-la per un sistema de col·lectivització, que donant-la a una organització de ciutadans independentment del Municipi; perquè socialitzar la propietat vol dir sustreure-la dels individus i donar-la perquè els fruits de la mateixa, tant si és propietat industrial, urbana o rústega siguin administrats per la col·lectivitat. A quin sistema de col·lectivitat? Proudhon no ho defineix amb prou concreció.

Marx, partidari de socialitzar també la propietat sosté el criteri de què ha d'ésser l'Estat l'únic, o almenys el més fort i gran propietari de l'economia del país.

L'aplicació d'un sistema o altre, sense tenir en compte les condicions psicològiques dels països que hagin de regir-se per un d'ells, fent-ho perquè sí, tant si s'hi escau com si no s'hi escau, jutjat per un home que té l'obligació de parlar com a cooperador, és de preveure que seria un perjudici. Si el poble està preparat per a poder-se administrar les coses a través del seu gust i amb uns principis d'honradesa, no hi ha per què fer intervenir una tercera persona jurídica. L'Estat, segons quines siguin les condicions d'educació i la fesomia d'un poble, serà potser necessari que desempenyi la funció rectora d'administrar totes les coses. Els pobles, però, que tinguin capacitat i condicions per a administrar-se les coses, l'Estat no ha de pretendre absorbir aquesta tasca.

La Cooperació té la pretensió d'administrar l'economia dels pobles per compte dels cooperadors, per compte dels consumidors organitzats independentment dels Municipis, independentment d'altra mena d'organització i fins independentment del mateix Estat. L'Estat és un «ente jurídic» que es presuposa que té la missió de vetllar perquè totes les coses de la col·lectivitat es desenvolupin el més perfectament possible. Els pobles, però, on els homes es trobin en condicions de fer bon ús de la pròpia voluntat per a administrar-se les coses pel propi compte, l'Estat té l'obligació de protegir l'acció que desenvolupin aquests homes lliurement organitzats si llur comportament és com cal i expendeix beneficis a tota la col·lectivitat humana del país. En aquestes condicions l'Estat no pot ni deu entorpir, posant obstacles, perquè els ciutadans desenvolupin la pròpia acció.

Les teories a través dels llibres són una cosa magnífica, a la pràctica, però, mantes vegades hom s'obliga a desdibuixar, les idees teòricament conegudes per a donar-els-hi altra forma. Nosaltres creiem que el Cooperativisme té un rol a desenvolupar tant importantíssim en la vida social dels pobles i precisament al servei dels treballadors, que ha de fer possible que no sigui necessària la intervenció directa de l'Estat en l'administració de les coses i que es pugui assegurar que la moral d'aquesta administració serà única amb procediments de justícia.

Ni prouthonistes ni marxistes. Cooperadors. Cooperadors en aquest sentit lliberrim de poder escollir a través de totes les dificultats i de tots els obstacles, el sistema d'organització adient a la naturalesa humana. Cal tenir en compte que no tots som iguals ni tots estem situats en una mateixa latitud, ni gaudim tots del mateix paisatge, ni tenim les mateixes as-

piracions. Pot succeir que una mateixa organització no ens agradi a tots, que no respongui al gust de tots, ni al sentiment de tots, ni a les nostres possibilitats de vida. Cal donar-nos l'organització que més s'adigui al nostre sistema de vida, i així aquesta organització serà la que ens proporcioni més èxits i dintre de la mateixa podrà triomfar el nostre pensament.

Els cooperadors no admetem l'economia liberal. Econòmicament no som liberals, els cooperadors. Tractant-se de l'home, però, ho som fins a l'infinit, perquè no hem trobat encara, ni creiem que pugui trobar-se, res que pugui substituir a l'home. Essent partidaris com som de què la riquesa sigui socialitzada a través de la Cooperació, som partidaris de què l'home resti lliure des del punt de mira del pensament i del sentiment i que pugui entonar la sonata de música que més li plagui. Ens interessa subjectar les coses, només; el paper secant, la taula, la cadira, el llibre, la màquina i totes les coses materials de la vida. Això és el que interessa subjectar i socialitzar; i això és el que nosaltres tenim la pretensió d'arribar a realitzar, salvant a l'home perquè visqui amb el cervell lliure i amb el cor ben alt i que no pugui sentir l'angoixa de la privació del somni, ni la il·lusió de la música. No hem trobat res tan bonic com l'home amb tots els defectes que té. Ell ho ha creat tot i ell crearà encara molt més; i ell ho farà malbé tot. Sí, però, que ell és l'únic que existeix a la vida respectable i que té dret a dir que el món és seu mentre no sigui obstacle l'expressió d'aquest universal egoisme per a què els homes, conjuntament, no puguin gaudir dels beneficis de la natura. I aquesta és la Cooperació que posem al servei dels treballadors, si els treballadors volen trobar en la Cooperació aquests serveis. Són les paral·leles que fan un camí envers una nova vida.

La llibertat es la nostra vida

Hem dit que les organitzacions humanes fan allò que els homes volen i totes són allò que els homes volen que sigui.

En ordre cooperatiu, hem de dir-vos que no veieu en la Cooperativa solament una tenda de betes i fils ni un taulell per a vendre cigrons i patates. La Cooperativa és quelcom més perquè té tot aquest significat i aquest contingut espiritual que us explicava i que està a l'abast de tots per a poder-se manifestar i per a poder-lo acceptar agraçosament o no acceptar-lo. No és un sistema que pugui imposar-se mai per violència de cap mena. La Cooperació no pot admetre violències tampoc, perquè si hagués d'admetre-les deixaria d'ésser sistema cooperatiu. Vegeu, sinó, l'ocorregut a Itàlia i Alemanya, que quan les violències s'han imposat el sistema cooperatiu ha fallat, car és un sistema que ha de desenvolupar-se amb completa llibertat i amb la llibertat de tots els seus components. Amb llibertat de pensar molt alt i sentir molt profundament i amb llibertat per a poder complir la missió que ha de complir-se a la Cooperació i a la vida. La Cooperació tendeix a la creació d'una gran llar, a la creació d'una gran família, resultat de la reunió de moltíssimes famílies sense que mai es preguntin a ningú, si creu que el sol està dalt o a baix, sí, però, amb l'obligació d'ajudar-se mútuament, amb l'obligació de l'ajut que tan necessari és en la vida a l'hora de les privacions i a l'hora de les alegries; donant lloc a què no hi hagi ningú que pugui conèixer el fred per manca d'abric, ni pugui conèixer la fam per manca d'aliments. Tot això és possible d'aconseguir si tots tenim la bona voluntat que han tingut tots els apòstols de la Cooperació, tots els homes que s'han dedicat a treballar per una vida millor, amb el desinterès possible i amb el màxim de sacrificis, doncs no hi ha res que pugui conduir a una obra completa i perfecta si no va acompanyat d'aquestes dues condicions tan essencials a la vida: el desinterès i la vo-

luntat. Dues condicions que heu demostrat posseir, vosaltres, oients, amb prou eficiència, donada la paciència que heu tingut d'escollir-me.

(La conferència del company Barjau va ésser coronada amb una xardorosa ovació pel nombrós auditori.)

MOVIMIENTO COOPERATIVO

El movimiento cooperativo ha demostrado ser demasiado modesto en su desenvolvimiento, por lo tanto, las circunstancias nos han demostrado que tiene que ser propagado y difundido sin miras. La propaganda tiene que ser efectuada sin interrupción, para ir educando a las masas en sentido cooperativo, porque éstas han demostrado no estar al nivel de lo que es Cooperación.

La Cooperación tiene hombres adecuados para ello, y se pasan desapercibidos por ser demasiado humildes, y nuestra organización tiene el deber de escoger entre sus hombres, para que éstos actúen de firme, para propagar y educar a las masas en el orden cooperativo, no obstante, hay que crear escuelas de capacitación cooperativista para que los que hasta hoy no la conocían comprendan lo que es y significa para el porvenir.

Las organizaciones de carácter sindical han comprendido que la Cooperación, para el porvenir, es el mejoramiento económico-social que tiene que regularizar la economía política de los pueblos, y por esto las sindicales hoy están al lado del movimiento cooperativo.

Debemos tener en cuenta que la educación cooperativamente, en la postguerra será fácil de sostenerla, de lo contrario, durante este período estaríamos privados de un sin fin de materias primas que nos harían sentir las penalidades de la guerra.

Si tenemos en cuenta la Historia, veremos que la postguerra ha sido, en todos los países, la que se ha hecho sentir más, porque la economía cuesta mucho de regularizarla, y hasta que ésta no esté en situación orgánica tiene que vencer un sin fin de contratiempos, cosa que por la Cooperación ya están previstos y facilitan el desenvolvimiento económico-social.

Es más, durante la guerra sufren los pueblos, pero la postguerra hace sentir las penalidades de ésta, porque debemos tener en cuenta lo que cuesta reconstruir un pueblo que haya sido avasallado por el invasor y sólo haya dejado en el las miserias y todas sus huellas de enfermedades y muerte, es por eso que debemos propagar y difundir la Cooperación, para que los pueblos no tengan que sentir esas calamidades que destruyen más que la propia guerra.

Los que llevamos años al lado de la Cooperación, tenemos un principio de comprensión, por la sencilla razón que doquier vamos nos dejamos nuestros principios demagógicos a la puerta, sólo pensamos que somos cooperadores y a la Cooperación se lo debemos todo, y tal vez se nos preguntará, ¿es que los cooperadores son infalibles? ¡No! Es que por mediación de nuestras bibliotecas hemos aprendido a ser conscientes, como también sabemos abreviar y resumir, brevemente, por habernos demostrado que la filosofía sirve para ello.

A los cooperadores se nos ha tildado de Quijotes que vivíamos locos para morir cuerdos, pero la realidad se va acercando a nosotros, para demostrar hasta dónde pueden llegar nuestros sueños, y lo prueba el hecho de que Cataluña toda ha despertado en pos de esos ideales de fraternidad y amor que tanto anhelamos los hombres.

No creo que puedan venir aquellas luchas fratricidas de terror de los años 1919 al 1923, porque nuestra lucha cuidará de borrar toda aquella época de sectarismo, que tan aterrorizados nos tenía, pero, pensar que el factor más importante para humanizar los pueblos y que éstos tengan una cultura elevada por medio de la Cooperación que cuidará como una madre a su propio hijo, de nuestra Madre Natura que posee una ley, ley que los hombres no pueden tergiversar, por ser ella superior a todo, así es la Cooperación, tiene una ley y ésta es la de humanización, uno para todos, todos para uno.

J. MALET

Llegiu i propagueu

Acció Cooperatista

Preu: 20 cts.

ECOP. — ROSSELLÓ, 84 — BARCELONA